

Nieuwe slijpbank is keuze voor de lange termijn

Een nieuwe slijpbank is een flinke investering die over een termijn van vaak wel tien tot zelfs twintig jaar moet worden terugverdiend. Dat is reden genoeg om een goed overwogen keuze te maken.

De markt voor slijpbanken is betrekkelijk klein. Het jaarlijkse aantal verkochte exemplaren in Nederland is op een hand te tellen. Vervangen hoeft bovendien niet snel want een

slijpbank gaat lang mee. Wie een slijpbank goed onderhoudt, kan er wel twintig jaar mee draaien. Voor maaiers in het openbaar groen steekt het werk iets minder nauw, maar wie slijpt voor de golfbaan gaat voor

een nauwkeurigheid van zelfs honderdsten van millimeters en zal zijn slijpbank eerder vervangen.

Specialistisch werk

Met een investering van al snel 40.000 euro voor een complete uitrusting is het geen apparaat dat je er zomaar even bij koopt. Kooien slijpen is specialistisch werk en alleen daarom al is het voor veel bedrijven een klus die ze beter kunnen uitbesteden. Doordat gespecialiseerde dealerbedrijven steeds groter zijn geworden, is het aantal van deze specialisten de laatste jaren kleiner geworden. Anderzijds zijn er de afgelopen jaren weer wat meer golfbanen zelf gaan slijpen.

In Nederland zijn een paar merken die de markt bedienen. Milati Grass Machines is de importeur van de Amerikaanse Foley en Neary slijpbanken en heeft de afgelopen jaren de meeste exemplaren verkocht. Frans Becx verkoopt de uit Duitsland afkomstige Ettrich SBR900 waarvan er in Nederland inmiddels ook enkele verkocht zijn. Vanouds was de uit Engeland afkomstige Bernhard ook een bekende slijpbank waarvan er nog heel wat in gebruik zijn. Bernhard levert zijn machines vanuit Duitsland maar heeft door gebrek aan een vertegenwoordiging in Nederland inmiddels maar een bescheiden plaats in de markt overgehouden. Ook Jupiter was vanouds een bekend merk, waarvan er nog steeds heel wat draaien.

Achterslijpen

Rondslijpen, achterslijpen en het ondermes slijpen, dat zijn de drie bewerkingen waar het om gaat bij het scherp houden van kooimessen. Meestal zijn hier twee aparte slijpbanken voor nodig. Eentje voor de ondermessen en een die rond en achter kan slijpen. Foley heeft een model dat alle drie de bewerkingen kan uitvoeren en ook de Ettrich SBR900 is ontworpen om alles in een te doen. Achterslijpen, het slijpen van het achterslijpvlak, heeft de laatste jaren weer meer aandacht gekregen. Af-fabriek worden de meeste messen al met een achterslijphoek geleverd om het mest langer scherp te houden. De oudere Bernhard slijpbanken konden alleen rondslijpen. De nieuwste versie kan ook achterslijpen. Simpelweg omdat

Deze Neary slijpmachine heeft aan de voorzijde een lift om de maaier op de bank te tillen. Alternatief is een hijsarm met een lier.

Met een smalle steen slijpt deze SBR900 het ondermes van een maaier. Is er minder ruimte, dan loopt een vinger mee om de kooi te draaien.

Johan Bruntink koos voor een gecombineerde machine die alle messen kan slijpen zonder dat deze gedemonteerd hoeven te worden.

de markt daar naar vraagt. Voor het Belgische groente-techniekbedrijf Jean Heybroek kwam die wijziging te laat. “Wij hebben een tijdje geleden een nieuwe Foley-slijpbank gekocht” zegt Theo van Engelen, bedrijfsleider bij Jean Heybroek. “Eerder werkten we met een Bernhard en daar waren we op zich heel tevreden over. De reden om voor een Foley te kiezen was dat we een slijpbank zochten die ook achter kan slijpen. Dit omdat de klanten dat graag willen. Maar voor de messen van Toro is dat naar onze mening niet nodig. Die messen zijn maar 2 mm dik en al af-fabriek zo gemaakt dat rondslijpen naar onze mening voldoende is. Hoe meer je wegslijpt, hoe eerder ook het mes versleten is.” Een verschil tussen een Bernhard-slijpbank en de andere spelers op de markt is dat de slijpsteen verend is bevestigd. Omdat de slijpsteen het mes eerst aan de achterkant raakt ontstaat door de verend gemonteerde steen een vrijloophoek van 2 tot maximaal 5 graden.

Ruimte besparen

Er is kortom in slijpbanken wel het een en ander te kiezen maar wat de prijs betreft zijn de verschillende machines redelijk aan elkaar gewaagd. Een complete machine of complete set van machines kost al gauw rond de 40.000 euro. Een machine die alles in één kan, heeft het voordeel dat er in de werkplaats minder ruimte nodig is. Bovendien is er een grotere capaciteit haalbaar. Johan Bruntink van Machinehandel Bruntink in Voorst koos onlangs voor een SBR900 omdat die zowel rond als achter kan slijpen en ook het ondermes kan slijpen zonder dat de kooi of ondermes gedemonteerd hoeven te worden. Bruntink is met zijn machine in zijn nopjes vanwege de hoge capaciteit die

hij kan halen. Door een draaibare kolom is de machine snel om te zetten van rondslijpen naar achterslijpen of ondermes slijpen. ‘Het is maar hoe je het bekijkt en hoe je gewend bent te werken’, zeggen anderen. Werk je met twee aparte slijpbanken dan kun je ook een hoge capaciteit halen. Terwijl je op de ene bank de boel inspant, kan de andere slijpen. Dat kun je ook als een soort continu-systeem laten functioneren. Dan hangt het vooral af van de vraag of je een kooimaaier gedeeltelijk voor revisie uit elkaar haalt en dan gaat slijpen, of slijpt als de maaier in elkaar zit.

Inspannen

De tijd die nodig is om de maaier ‘in te spannen’ is een punt waarop machines van elkaar kunnen verschillen, legt Arjen Spek van Milati uit. Bij het zogenaamde tafelmodel van Foley heb je een aparte slijpbank voor de ondermesses nodig, maar je kunt dan wel heel snel de maaier nauwkeurig inspannen. Kies je voor een niet-tafelmodel van Foley, dan kun je alle drie de bewerkingen in een keer uitvoeren. Dat is goedkoper in aanschaf dan een tafelmodel met aparte onderslijpbank maar kost meer tijd om in te spannen.

Wie een Ettrich SBR900 kiest, koopt een complete machine, inclusief alle hulpstukken die nodig zijn. Optie, en best bijzonder, is een hulpstuk om cirkelmaaiermessen te slijpen. De grootste keuze is er bij Foley. Die bieden de keuze uit het alles-in-een instapmodel Accu-sharp, gescheiden ondermes en kooien slijpen met de Accu Spin, en het topmodel Accu-Master. Die is voorzien van stofafzuiging en een geluidsgeïsoleerde omkasting. Zo’n machine is duurder maar aantrek-

kelijk als deze niet in een aparte ruimte komt te staan.

Precisiewerk

Messen slijpen is een precisiewerkje. Het vergt vakmanschap en ook enige routine om het snel en goed uit te voeren. Behalve de investering in de slijpbanken is het vooral de benodigde tijd die de kosten bepaalt. Dat roept meteen ook de vraag op of het rendabel is om zelf te slijpen of om dit uit te besteden. Laten doen kost gauw 120 tot 150 euro per kooi. ‘Wij hebben toen we een nieuwe slijpbank kochten becijferd dat je 250 kooien per jaar moet slijpen om in 10 jaar tijd de slijpbank terug te verdienen’, zeggen ze bij Jean Heybroek. Voor greenkeepers spelen ook andere argumenten een rol. “Op zich hebben wij in de winter wel tijd voor onderhoud en past het ons wel om zelf kooien te slijpen” zegt Anton Metselaar, hoofdgreenkeeper bij de Golfclub Zeewolde. “Bovendien zijn we snel weer aan het werk als er bijvoorbeeld een spike door de kooi is gegaan. En omdat je zelf slijpt, houd je ook beter oog op het onderhoud van je machines. Verder waren we eerder nog wel eens geneigd om aan het eind van het seizoen vanwege de kosten maar niet meer te slijpen. Maar dat kom je toch in de gezondheid van het gras weer tegen. We slijpen de kooien van de greenmaaiers nu zo’n 2,5 keer per jaar en zien dat we op het eind van het seizoen door beter maaierwerk een gezondere green hebben. Op jaarbasis gaat er bij ons naar schatting zo’n 300 uur in het slijpen zitten.” ■